

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

A HAJDUVÁRMEGYEI FÜGGETLENSÉGI és 48-as PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 kor., tőlévre 4 kor., negyedévre 2 kor.
Egyes szám 16 fillér.
Hirdetések egyezség szerint közöltnak.
Nyilvántartás szerinti 30 fill.

Főszerkesztő: Dr. JUSTH JÁNOS
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
BOR JÁNOS.

Megjelenik hetenként egyszer szombaton este.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
füg. és 48-as Kossuth-kör, hova a lap szellemi és anyagi részét illető megkeresések küldendők
Kéziratok vissza nem adódnak.

A választási törvény reformjáról.

Irta: Sággy Gyula orsz. képviselő.

A parlamenti reform, Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek egyik interpellációjára tett nyilatkozata szerint, küszöbön áll, mivel a választói jogra vonatkozó törvényjavaslat az őszi ülés első hónapján belül minden esetre beterjesztve leend. Talán nem lesz időszertlen most még az utolsó óra előtt a parlamenti reformra vonatkozó egyes eszméknek felvetése, amelyeknek lehető megvalósítása egy egészséges parlamenti viszonyok létesítése, mint különösen a magyar állam nemzeti jellege érdekében kívánatosnak mutatkozik.

Hogy a tervezett parlamenti reformnak alapjában az általános választójog elvéből kell kiindulnia, azt eldöntöttnek tekinthetjük. De nem tekinthetjük ilyennek azon határoknak a megállapítását, meddig az általános választójog érvényesülése hazai viszonyainkhoz mérten kiterjesztendő, hogy az az állam magasabb érdekeinek s a nemzeti szempontoknak megfelelően működjék, amint hogy eddigé abszolút általános választójog egyetlen egy államban sincs keresztülvive; így igen kevés kivétellel a nők politikai választó joggal nem bírnak, mint ahogy sehol a világon nem bírnak választójoggal a gyermekek sem, szóval egy bizonyos kor határán aluliak.

Minden állam sajátlagos viszonyai szerint különféleképp állapítja meg azon kereteket, amelyen belül az általános választójog érvényesülésének tért engedhet és ehhez képest minden államban vannak különböző kivételek és korlátok megállapítva az általános választójog alkalmazása tekintetében. Ebből következik, hogy az államok különböző viszonyaihoz képest az általános választójog gyakorlati érvényesülésének keretei is különbözőnek.

Ezen keretek megállapításánál véleményünk szerint azon szempontnak kell dominálnak lennie, hogy az állam az összesség érdekét lévén hivatva képviselni, megvédeni és érvényesíteni, az államügyeknek a választójog gyakorlása általi

intézésében mindazok hivatvák elvileg résztvenni, akik az állam fentartásához akár vér, akár — akár minimális — pénzadóval hozzájárulnak, az állam fentartása iránt megfelelő érzékkel, érdeklődéssel és igényei szükséges megítéléséhez megfelelő értelmiséggel bírnak. Ellenben a választói jog élvezetéből mindazok kizárandók, akiknél mindezen kellékek fel nem találhatók, vagy államellenes viselkedésük, különösen pedig a magyar nemzeti államra való vonatkozásban s annak nemzeti jellege elleni törekvéseik és izgatásai evidens és cselekményeikben s eljárásukban határozottan konstatálva van.

Ezen alapfeltevésekből kiindulva, véleményünk szerint tehát minden férfi, ha az állam fentartásához vér, vagy legalább minimális pénzadóval járul, elvileg méltán igényt formálhat arra, hogy annak ügyei intézésébe a választói jog útján befolyást gyakorolhasson, általában mindenkinek, aki katonakötelezettségének tényleg eleget tett, vagy ha katonai szolgálatot mentessége, vagy alkalmatlansága folytán nem teljesített, legalább meghatározandó minimális egyenes adót fizet, melyet körülbelül 10 koronában lehetne megállapítani, a választói jog megadandó, ha ez nagykorúságát már elérte, tehát huszonegyedik életévét betöltötte.

Nézetünk szerint a választói jog élvezete a nagykorúsághoz volna kötendő, eltérőleg mostani törvényünkötől, tekintettel a katonakötelezettség korára is. De tekintettel arra is, hogy az államügyek fontossága megköveteli, hogy akik annak intézésében akárcsak a választás útján is résztvesznek, az érettség, higgadság és komolyság megfelelő mértékével bírjanak ez pedig a nagykor elérése előtt még sem igen található meg általánosan. Másrésztől azonban az aktív választói jognak a nagykorúsághoz kötésével kapcsolatban a passzív választói jog elnyerése a harminczadik év eléréséhez volna kapcsolandó, nem lévén a törvényhozói működés, a mi mégis már nagy horderejénél és fontosságánál fogva nagyobb mérvű élettapasztalatokat és szélesebb látókört igényel, igen fiatalokorra biztható.

Ezen általános kereten belül azonban a választói jog élvezete a már hangsúlyozott alapfelfogással összhangban, sőt abból folyólag legalább is az irni-olvasni tudáshoz volna kötendő, mert a választói jog fontosságánál s az államélet irányítására kiható horderejénél fogva az értelmességnek legalább is ezen minimális fokozatát megkívánja.

Véleményünk szerint tulajdonképpen a választójog élvezetét a magyarul irni-olvasni tudáshoz kellene fűzni, mint az a 48-as függetlenségi párt programjának régtől fogva egyik nevezetes pontját képezi. Azonban ha számolni kívánunk is azokkal az esetleges akadályokkal, mely miatt ez talán még most nem lenne keresztülvihető, azért addig is, míg ez megvalósítható leszen, a választói jog gyakorlásához mégis legalább a hazai élő nyelvek egyikén, az anyanyelven való irni — és olvasni tudás mindenestre meg kívánandó lenne; de meg kívánandó lenne mégis annyi magyar nyelvismeret is, hogy a választó a hozzá a választási eljárás folyamán magyar nyelven hozzáintézendő kérdéseket megértse és azokra magyarul kielégítőleg felelni képes legyen, mert a magyar nemzeti államban a választási eljárásnál is a magyar anyanyelvnek, mint hivatalos nyelvnek kizárólagosan érvényesülnie kell, ez alól kivételnek helyt adni nem lehet.

S feltétlenül kívánatos lenne annak elfogadása is, amit az olasz választási törvény is ismer, hogy a választói jog élvezetéhez megköveteltesék legalább is az elemi népiskola négy osztályának az oktatási törvényünkben előírt sikerrel és eredménnyel való elvégzése, Ez ugyan csak azon minimális értelmi foknak a tanúsítását és megkívánását jelentené, ami az államügyekre való befolyáshoz méltán és teljes jogosultsággal igényelhető.

De ha már nem is köttetnék a választójog gyakorlása a magyarul irni- és olvasni tudáshoz, annyi előny a magyar nyelvben való irni és olvasni tudásnak mégis volna nyújtandó, hogy azok, kik egyrésztől a magyar állameszméhez való ragaszkodásukat a magyar államnyelvnek szóban, írásban és olvasásban való elsa-

SÉRVBEN SZENVEDŐK figyelmébe ajánljuk **Schön Sándor** keztű-, kötszer- és orvosi műszerárát Debreczen, Piacz-utca 12. sz. Stenczinger ház, ahol a legjobb **SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, gumi görce-érharisnyák, HÁTEGYENESÍTŐK** kaphatók, esetleg mérték szerint készíttetnek. E szakba vágó javítások legpontosabban eszközöltetnek. Valódi **FRANCZIA** és **AMERIKAI GUMMI KÜLÖNLEGESSÉGEK.**

járatása által is és másrészt ez által egyszersmind az értelmiség bizonyos magasabb fokának az elérését is tanúsítják, még ha katonai szolgálatot nem is teljesítettek és semmi adót nem fizetnek, akkor is megnyerjék a választói jogot. Ez egyúttal egyik garanciáját is képezi annak, hogy az általános választói jog mellett is a magyarságnak mint államfentartó fajnak szupremációját biztosítsák; másrészt hazai nemzetiségeink, miután a magyar nyelv törvényesen kötelező tanítása folytán az államnyelvnek saját érdekükben való elsajátítására is meg van adva a lehetőség, melyvel élniük teljesen saját elhatározásuktól függ, nem panaszkodhatnak — legalább jogosultan és indokoltan — háttérbe szorításukról, mivel mindenki, aki huszonnégy éves, ha katonai szolgálatot teljesített, vagy legalább évi 10 korona egyenes adót fizet, ha nem is tud magyarul írni és olvasni, az államfentartó magyar fajjal teljesen egyenlően, minden faji és nemzetiségi különbség nélkül megnyeri a választójogot; annyi előnyt pedig, amennyi itt kontempláltak, ha egyáltalán a magyar nyelvnek, mint államnyelvnek az egyszerű nemzetiségi nyelvek felett bizonyos tulsúlyt adunk és fenntartani óhajtjuk, kell is nyújtani az államnyelvnek, amely előny egyszerűen csak korrektívumot és biztosítékot képez a magyar állam, magyar nemzeti jellegének megőrzésére annál is inkább, mert hiszen szoros értelemben valóságos sérelemről még akkor sem lehetne szó nemzetiségeink részéről, ha jövőre nézve legalább bizonyos meghatározott idő múlva, mondjuk körülbelül 10 év múlva — mikor már a magyar nyelvnek, mint államnyelvnek tanítására vonatkozó törvény sikeres eredménye, annak kellő végrehajtása mellett, bekövetkezhetik, a választójog egyáltalán a magyarul írni és olvasni tudáshoz fogva kapcsolhatni.

Magától értetődik, hogy a magyar állam ügyeinek intézésében való befolyás gyakorlását jogosultan csak magyar állampolgár igényelheti. Ennek folytán választójoggal természetesen, csak olyan személy ruházható fel, aki a magyar államnak már polgára, még pedig itt megkívánandó volna arra, hogy választói jogot nyerhessen, hogy ennek nem épen csak újdonsült, hanem már hosszabb idő óta, legalább is öt éve legyen polgára. Mert csak így tételezhető fel, hogy a hazai viszonyokat már eléggé ismerik arra, hogy ilyen, az államéletre kiható fontos jog gyakorlására hivatottnak legyen tekinthető.

Mindezekon kívül a választójog gyakorlását azokra sem lehet megnyugvással bízni, akik folyton egyik helyről a másikra vándorolnak, egyik kerülethez sem érzik magukat szorosabb kapcsolattal és érdeklődéssel; már pedig a képviselő személyének helyes megválasztása mégis csak a jelöltek egyéniségének, mint a helyi viszonyoknak is, amelyek erre be-

folyással lehetnek, legalább bizonyos mérvű ismerését is kívánatosá teszik. Azért arra, hogy valaki valamely községben a választók listájába mint választó beiktassék, okvetlenül megkívánandó volna, hogy az összeírás időpontját megelőzőleg azon községnek már három, vagy legalább két éven át állandó lakos lett legyen, vagy ott bármiféle csekély állami adóval terhelt ingatlanal ugyanannyi idő óta birjon. Természetesen magától értetődő követelmény az is, hogy mindazok, akik mostani választási törvényünk szerint bizonyos, különösen nyervágyból stb. elkövetett bűncselekménye folytán a választásjog gyakorlásából kizárva, azontul is kizárassanak, sőt az okvetlenül kiterjesztendő lenne a magyar állam egysége és egyáltalában annak magyar nemzeti jellege és általában a magyar nemzet ellen elkövetett bűncselekményekre és minden ilyenü izgatásokra a legnagyobb szigorral, mert ezt a nemzeti szempont érdekének megővése okvetlenül igényeli.

Azon ideális hagyományos felfogás, amelyet eddigi törvényhozásunk mindig követett, hogy senkitől, ki valamely jogot már élvezett, azt el nem vonta, az új választói törvényben is fenntartandó lenne: tehát e szerint mindenki, ki az új választói törvény hatályba léptekor a választói névjegyzékbe beiktatva van, a választói jogot továbbra is megtartja, ha mindjárt az új törvény szerint nem is lehetne választó.

A választójog reformjának egészséges megoldása s a parlament függetlenségének minden irányban biztosítása, valamint a nemzeti akarat szabad érvényesülésének érdeke feltétlenül megkívánja, hogy a választójog reformjával kapcsolatban lehetőleg ugyanazon törvényben a választások tisztasága és szabadsága mindama biztosítékainak lehető fokozására, amelyek úgy az igazolási, mint a választási eljárások körül az eddigi tapasztalatok alapján kielégítőnek, vagy elegendőnek nem bizonyultak, megfelelő gondoskodás és kiegészítés történjék.

A törvényalkotás rendszeressége szempontjából célszerű azon egymással összefüggő kérdéseket, melyek mindannyian parlamenti reformra irányoznák, egységes törvényben és alapon oldani meg. Ugyanazon törvényben szükséges volna megállapítani a községek, vagy körjegyzőségeként való szavazás behozását is és azzal kapcsolatban az ugynevezett alkotmányos költségek teljes megszüntetését. Mert a nagy tömegekben való szavazás kizárja a nagy központon leendő szavazás célszerű eszközölhetését és nemcsak feleslegessé teszi az ugynevezett alkotmányos költségek törvénybeli megállapítását, hanem ellenkezőleg megköveteli épen a választások tisztaságának szempontja is azoknak törvényben való teljes megtiltását.

Ezen eszmék megvalósítását óhajtónok mi látni az új választási törvényben.

Politikai hetiszemle.

A t. Ház tagjainak nagyrésze a vidéken, kerületében töltötte a pünkösdi ünnepeket. Az ünnepeket megelőzően tudvalevőleg nagy és jelentős munkát végzett a Ház. Mintha azokat a heteket, azokat a hónapokat akarta volna helyrepolitni, amelyeket, horvát fecsegéseket nemzetiségi obstrukciók és balbárti kakafantoskodás fecsértetett el vele, mintha boszorkány nyomás alól szabadult volna fel: az utolsó hetekben az államalkotó munkában nagyfontosságú törvényjavaslatok kerültek tető alá.

A pünkösdi pár napi szünet után újból teljes erővel lát neki a törvényhozás a munkának, hogy a még le nem tárgyalt törvényjavaslatokat szintén elintézzék. Ezek között a törvényjavaslatok között különösen kiemelkedik fontosságban a kultuszminiszter két javaslata az ingyenes népoktatásról és a gazdasági népoktatásról, a földművelésügyi miniszter javaslata a vízi beruházásokról és a belügyminiszter javaslata a közegészségügy rendezéséről. Ezek a törvényjavaslatok így egymás mellé állítva, kisebb keretben bár, de hűen mutatják azt a nagyarányú munkásságot, amelyet a nemzeti kormány kifejt. Eminens kulturális érdekeket szolgál az ingyenes népoktatás megvalósítása, hatalmas lendületet ad az ország mezőgazdaságának a csatorna-rendszer kiépítése és az ország közegészségügyét alapozza meg szilárdan a községi és körorvosok viszonyainak rendezése.

Kihasználja tehát a kormány és a törvényhozás még azt a pár hetet is, amely a nyári szünettől elválaszt, olyan arányú alkotások megteremtésére, melyeknek mindegyike réges régen érzett hiányt pótol, amelyeknek mindegyike szervesen illeszkedik bele egy nagyarányú politikai programba, amely programnak végcélja mindig egy és mindig ugyanaz: új, boldogabb, hatalmasabb, gazdagabb Magyarországának a megteremtése!

A bankbizottság pénteken és szombaton újból ülést tartott amelyen folytatták a bankszakértők véleményének meghallgatását. Az eddigi meghallgatott szakértők véleményei körülből fedik egymást. A főkérdésre vonatkozólag, hogy tudniillik az önálló bank egyáltalán létesíthető-e, vagy sem, valamennyien egyetértenek abban, hogy igenis az önálló bankot kellő előfeltételek mellett fel lehet állítani. Hangsúlyozták valamennyien, hogy a felállításnak nagy nehézségei vannak, ezek azonban teljességgel nem lehetetlenek és a bank felállítása nem banktechnikai kérdésekben, hanem csakis azon fordul meg, hogy pénzügyi és gazdasági politikánk minő intenzitással szolgálja az ország anyagi megerősödésének, tehát az önálló bank előkészítésének nagy munkáját. Egyedül egy konzervatív állásfoglalásáról ismert szakértő tárt a bizottság elé kedvezőtlen perspektívát, az ő egyedül álló véleménye azonban sem a bizottság tagjait, sem az ország közvéleményét nem győzi meg arról, hogy az önálló bank létesítése ne volna az egyetlen út arra, hogy az ország gazdaságilag felszabadítsák minden idegen járom alól és teljes önállósággal, a biztos sikerreményében vegye kezébe saját anyagi boldogulásának intézését.

A napokban megtartott párbajjellegű kongresszus jelentőségében messze kie-

melkedik a kongresszusozó láz szülte nemzetközi összejövetelek felett. Napjainkban mindinkább növekedik azok tábora, akik az egymásközi felmerült ellentétek elintézésére nem a párbajt, a középkori istenítélkezéseknek ezt a maradi szokását tartják a legcélravezetőbb eszköznek, és mind nagyobb mértékben hódít az a meggyőződés, hogy a fegyveres mérkőzéseket teljesen ki kell küszöbölni. Spencer Herbert érdekesen fejt ki nagy munkájában, hogy az egykor teljesen nihilista célokra szervezett társadalom mint alakul át gazdasági típusú társadalommá. Most az átmenet korát éljük és evvel magyarázható, hogy számos, a harcos, eredetre vezethető szokás szívósan tartja fenn magát ma is. Fejlettebb kulturájú államokban, Angliában, Franciaországban, már beköszöntött a párbajozás alkonya. Nálunk azonban még mindig nagyon aktuális a kérdés és épen ezért különösen jelentős, hogy a nemzetközi párbajellenes liga tagjai ez évben hozzánk látogattak el. De ha nálunk verekednek is életre-halálra az emberek, a párbaj brutális és céltalan voltának belátása nálunk is mindinkább általánosabb lesz és a lovagias magyar nemzet körében immár nem tartják a lovagiasság legesalhatatlanabb fokmérőjének, hogy ki hány embertársának szabdalta le a lülét, órrát. Ez a meggyőződés át fogja hatni a törvényhozást is, amely — nincs messze az idő — a sérelmek bírói uton való elintézésének tökéletesbitésével és eredményesebbé tételével fogja egyengetni a párbaj teljes kiveszésének útját.

Városi közgyűlés.

Az árucarnok elhelyezési ügyében június hó 8-án ismételtén, most már negyed ízben tartatott meg a városi közgyűlés, anélkül, hogy határozat jött volna létre. Nemcsak a egész városban visszatevészt szül az a fejtelten állapot, ami szégyenszemre a közgyűléseinket jellemzi, hanem a vármegyei felsőbb hatóságoknak is fel van hiva a figyelme arra, hogy a kínos állapotokat megszüntetve, a megzökent közigazgatás folyamatát a rendes mederbe tereljék. A közhangulat Fekete Sándor polgármester ellen irányul, felette tornyosulnak a sötét fellegek, amiért a közgyűlés jogerős határozatának ellenszegül s a jelentkező vállalkozóknak nem akarja az árucarnok felállítási helyét kimutatni. A polgármester a felelősségtől szabadulni akarva, a vállalkozók által kártérítés címén követelt 6200 koronát azon képviselőkre akarja áthárítani, akik f. évi május hó 8-án az árucarnok helyéül a függetlenségi olvasóköri előtti szabadtér állapították meg.

Előre kilátásba van helyezve a pótadó óriási emelkedése és egy nagy pör s épen ez hozza izgalomba a közönséget.

A gyűlés lefolyása egyébként a következő: Hetey Ignác v. tiszti ügyész előterjesztette, hogy a közgyűlés megbízásához képest Fischer vállalkozóval érintkezésbe lépett, aki Dr. Lengyel Zoltán ügyvédjével meg is jelent. A vállalkozó kijelentette, hogy ő kellő időben jelentke-

zett az építkezésre, s felhívta a polgármestert a hely kijelölésre, aki, miután azt a közgyűlés határozata ellenére nem teljesítette, most már nem hajlandó az építkezésre. Előadta, hogy kára május 31-ike előtti időből származik, s követelését perrel érvényesíti, s végül két megbízott kiküldését kérte. Azután Pénztáros István főjegyző jelentette be, hogy a függetlenségi olvasóköri előtti szabad terület a város nevére van telekkönyvezve minden kikötés nélkül, s hogy adás-vevés útján jutott ez a város birtokába. A tárgyalás nagyon heves vitával járt. Hetey Ignác tiszti ügyész azt adta elő, hogy lépjen a város alkudozásba a vállalkozóval, addig az ügy vétessék le a napirendről. G. Tóth János rkapitány a polgármesternek azon eljárásába, hogy a felelősséget másokra akarja áthárítani, nem nyugszik bele. Csatlakozik a Hetey Ignác véleményéhez. Sággy Ferencz hasonlóan az elnapolás szükségét bizonyította, Adler Ferencz, Szabó Sándor, id. Borbély Gábor, Kiss János szintén ennek adtak kifejezést, s a polgármester eljárását erélyesen megroították.

Hogy a felzudulás még nagyobb legyen, fel lett olvasva a május hó 8-iki közgyűlés jegyzőkönyve, amely az árucarnokot a függetlenségi olvasóköri előtti szabadtérre rendeli felépíttetni. Ezen felolvasásból a közgyűlés tagjai arról szerettek tudomást, hogy jegyzőkönyv szerint a Füg. kör előtti térre megszavazó városi képviselőkre hátrított az anyagi felelőség, amely pedig ez elkalommal senki által ki nem jelentetvén, többen kérdést tettek az iránt, hogy miként került ez a toldás a jegyzőkönyvbe, Pénztáros főjegyző és később a polgármester előadása nyomán megállapítottatott, hogy a fenti toldás a közgyűlés megtartása után az elfogadott állandó választmányi határozatba a polgármester által sajátkezűleg iratott be és ennek alapján vezette be a beíró a közgyűlési jegyzőkönyvbe.

Fülsiketítő viharos lárma keletkezett erre. A közgyűlés nyugodtabb tagjai is megbotránkozásuknak adtak kifejezést ezen önkényes eljárás felett. G. Tóth János rkapitány indítványozta, hogy a közgyűlés jegyzőkönyvéből ezen kifogásolt rész töröltessék, de Fekete Sándor polgármester hallani sem akart róla. Ifju Borbély Gábor megbotránkozásának adott kifejezést eme tény felett. Szerinte a jegyzőkönyv a közgyűlés akaratának letéteményezése. A jegyzőkönyv elrontója ellen fegyelmi vizsgálat indítandó. Az árucarnok felépítésére nézve indítványozta, hogy szükségtelen a polgármester által előhozott újabb szavazgatás, két határozat van, a polgármesterre bízandó, válasszon amelyik neki tetszik a bölcs belátása szerint. J. Kiss Gábor csatlakozott a felszólaláshoz. Fekete Sándor polgármester feltette a kérdést, hogy maradjanak a teremben, a kik a piacra akarják az árucarnokot építtetni, a többiek kimehetnek. Erre a

lehetetlen kérdésre és kiutasításra még nagyobb zaj és falrengető vihar keletkezett. A képviselők óriási nagy többsége felkerekedett és eltávozott a jegyzőkönyv-hitelesítőkkal együtt, úgy, hogy a közgyűlés 3 órai meddő vita után határozathozatal nélkül széteszlott.

Hogy az árucarnok ügyben hány-szor lesz még közgyűlés határozathozatal nélkül, az a jövő titka, de vasárnapra már azt a polgármester újból egybehívta.

Hajdumegye májusban.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága szeptember délelőtti tartotta Weszprémy Zoltán főispán elnöklete alatt rendes havi ülését.

Az alispán jelentése szerint a marokkói sáska veszedelme ellen a vármegye a múlt években eredményesen küzdött. Az alispán az idén minden intézkedést megtett a sáska-veszedelem elhárítása érdekében. A városok polgármestereihez és a községek előljáróságaihoz rendeletet intézett arra vonatkozólag, hogy a marokkói sáskától fertőzött, valamint minden területet, melyen a sáska előfordulása várható, azonnal állandó felügyelet alá vegyenek.

Az illetékes hatóságok ezt azonnal végrehajtották. A sáskairtas költségeire a földmivelési miniszter 101617 koronát bocsátott rendelkezésre. Az irtási munkálatokat június 1-én Bősörményben, Nánáson, Balmazújvároson és Tiszacsegén megkezdték. Ezekre a munkálatokra 30000 koronát kiutalt az alispán. Az idén a sáskák későn keltek, úgy az irtási időszak igen rövid. Azért a munkálatokat kettőzött erővel kell folytatni.

A bekövetkező aratási időszakban esetleg előállható sztrájkmozgalmakra vonatkozólag jelenti az alispán, hogy az aratási szerződéseket akadálytalanul kötötték meg. A komolyan dolgozni kívánó munkások a munkát biztosították a maguk számára. Az alispán különben a szükséges intézkedéseket megtette arra nézve, hogy az aratás zavartalan lefolyását biztosítsa.

Ezután Fauszt Elek kir. pénzügyigazgató tette meg jelentését. E szerint, a múlt hó folyamán a vármegye területén befolyt egyenes adóban 190.423 kor. hadmentességi díjban 326 kor. bélyegjövédékben 122.495 kor. jogilletékben 47.881 kor. díjjövédékben 414 kor. dohányjövédékben 186.801 kor. határvámjövédékben 14.473 kor. és fogyasztási és italdobban 16.889 korona. A miniszterium felhatalmazása alapján fizetési halasztást 58 esetben engedélyezett a pénzügyigazgató.

A tanfelügyelő jelentette, hogy a kultuszminiszter a balmazújvárosi ref. iskolánál Kotyman József, Varga Miklós, Szabó Kálmán és Szabó Márton tanítók részére 400—400 kor. korpótlék államsegélyt, a bősörményi gör. kath. iskolánál Bartányi Gizella tanítónő részére 900 kor. fizetéskiegészítő, Egressy Elek tanító részére 284 kor. fizetéskiegészítő és 400 kor. korpótlékot, Stefán Elek tanító

részére 400 kor. fizetéskiegészítő és 400 kor. államsegélyt, a hadházi ref. iskolánál Csapóné Galambos Mária tanítónő részére 200 kor. korpótlék, Simon Károly, Nagy Ferencz, Varró Ferencz, Kóti Jeremiás és Ónodi Mihály tanítók részére 400—400 kor. korpótlék államsegélyt, a tetétleni ref. iskolánál Biszterczky Imre tanító részére 200 kor. korpótlék, Szilágyi Dániel tanító részére 600 korona fizetéskiegészítő és Gere Géza tanító részére 400 kor. korpótlék államsegélyt adott.

A kultuszminiszter az összes elemi iskoláknak elküldte a magyar himnusz és a nemzeti czimer falitáblát, melyeket valamennyi iskolákban kifüggesztettek.

A miniszter a nánási magán polgári leányiskola részére megadta a nyilvánossági jogot. A múlt hó folyamán a tanfelügyelő megvizsgálta a felső és alsójózsai, a szováti ref., a bősörményi gör. kath., ref., róm. kath., a szoboszlói róm. kath., izr. és gazd. ismétlő, a balmazújvárosi r. kath., német ref. és uradalmi, a nádudvari áll. és r. k. a dorogi r. kath. állami és kath. iskolákat.

Az iskolákban mindenütt kielégítő tanítási eredményt tapasztalt.

A főorvos jelentése szerint május hónapban a közegészségügy kedvezőtlen, rosszabb, mint április hó folyamán legtöbb halálozást a gümőkór, bélhurut és gyermekkori görcsök okozták. A hevenyfertőző kórok közül roncsoló toroklob 6 községben, vörheny 2 községben, kanyaró 2 községben mutatkozott. A hőkhurut járványos jellegű Szoboszlón, hol 55 gyermek esett e betegségbe. A hasi-hagymáz fellépett bősörményben a cigányok között. A cigánykunyhókban 14 hasi-hagymáz betegséget talált a főorvos. Hasi-hagymáz esetek szörványosan előfordultak még Szoboszlón, Balmazújvároson és Püspökladányban. A vármegye összes területén 40 esetben. — A vármegye területén a múlt hó folyamán 531 születés történt (32 halvaszületés.) Elhalt 367 egyén. A szaporulat eszerint 132.

Az előadók jelentését a bizottság tudomásul vette.

H I R E K.

— **Nábráczky István** járási főszolgabíró Karsbádból f. hó 11-én hazaérkezett.

— **Halálozások.** özv. Kubinyi Aurélné zsarnói Zsarnay Emma urasszony, Körner Béla hajduszoboszlói gőzmalomtulajdonos nejének édes anyja életének 77-dik évében Eperjesen elhunyt. Temegetése nagy részvét mellett jun. 8-án ment végbe. — Cs. Szabó János hajduszoboszlói földbirtokos that. biz. tag és városi képviselő neje Czeglédy Mária asszony, dr. Czeglédy Mihály vármegyei t. főügyész és Czeglédy István városi adópénztárnok testvére, élete 48 dik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése jun. 12-én ment végbe általános részvét mellett. A templomban Bélteky Lajos ref. lelkész mondott felette megható gyászbeszédet, a sirnál pedig Kállay Sándor vallás. tanár bucsuztatta el.

— **Hangverseny Szoboszlón.** Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegyei tanítóegyesület közgyűlése alkalmából a hajduszoboszlói dalegylet a ref. tanítótestülettel együttesen f. évi június hó 28-án az állami polgári fiúiskola tornacsarnokában táncvigalommal egybekötött hangversenyt rendez. A hangverseny kezdete este 8 órakor. Belépti díj: csak a hangversenyre személyenként 1 korona, a táncmulatságra és hangversenyre 2 K. Családjegy 5 korona. Ételekről és italokról gondoskodás történik. Műsor: 1. „A reményhez“ Lavotta-Hoppe, előadja a dalegylet. 2. Szabad előadás, tartja dr. Benedek János országgy. képviselő ur. 3. Zenekettős, előadják: hegedűn Márton Lajos ur, zongorán Vida György ur. 4. Szavaltat: Tökös Margit urhölgy. 5. Énekkettős: Csizsár Teréz urhölgy és Jánosy Antal ur. 6. Szavaltat: Laucsek Márta urhölgy. 7. Rapszódia, Lisztől, zongorán előadja: Vida György ur. 8. Fohász, Hubertől: eladja a dalegylet. A hangverseny és táncmulatság iránt városszerte, sőt mondhatni megyeszerte nagy érdeklődés nyilvánul s így annak sikere előre is biztosítva van.

— **Polgármester és rendőrkapitány.** Fekete Sándor polgármester 23 vádpontból álló beadványt intézett Wessprémy Zoltán főispánhoz, hogy G. Tóth János rendőrkapitány ellen rendelje el a vizsgálatot. E beadvány kétségtelenül a polgármester választási küzdelmekkel áll kapcsolatban. Ebbe az áldatlan harcba nem szólunk bele, de mint tényt konstatáljuk, hogy a személyi küzdelemnek ezt a részét se nem helyesli, sem elfogadhatónak nem tartja a közönség pártatlan része.

— **Vizsgálat az árucarnok ügyében.** Horogh Sámuel és 34 képviselőtársa Hajdúvármegye alispánjától sürgős vizsgálat megejtését kérik arra nézve, hogy az árucarnok felépítési ügyének szándékos halasztásáért, az építkezésre szánt hely ki nem jelöléséért s általában az előállott és előállandó károkért kit terhel a felelősség? Az alispán a vizsgálatot sürgősen megejti s már a legközelebbi napokban intézkedik ez ügyben.

— **Református énekvezérek egyesülete.** A magyarországi ref. kántorok f. hó 11-én tartották Debreczenben fenti czim alatt alakuló gyűlésüket. A testületé alakulás okai közül felemlitendők a következők: A kántorok segíteni óhajtanak a mai — ország-szerte — hibás gyülekezeti éneklésen, az énekes könyvek hibás kiadásaival elégedetlenek; óhajtják az énekvezérek alaposabb kiképzését, a nyugdíj és fizetésügy méltányosabb rendezését stb. A tisztikar következőképen alakult meg: Elnök Nagy András debreczeni, alelnökök Czirják Gyula kunhegyesi, Szabó Gyula ujfehértói énekvezérek; főjegyző Tóth Lajos hajduszoboszlói, aljegyzők: Györe Dániel b.-ujvárosi és Költő Gyula mezőkeresztesi énekvezérek. Pénztárnok: Dávid Sándor sámsoni, ellenőr Vida Károly hadházi organisták. Választmányi tagok: Almássy Sándor beregszászi, Zsádon Lajos derecskei, Kremán Sámuel kecskeméti, Barta György tiszafüredi ének-

vezérek stb. A hivatalos közlöny szerkesztője ifj. Fövenyessi Bertalan sárospataki organista, ki az egyesület létrehozásában vezető szerepet vitt. A gyűlésre üdvözlő táviratokat és leveleket küldtek: Kun Bertalan püspök és báró Bánfy Dezső konventi elnökök, dr. Baltazár Dezső az O. R. L. E. elnöke, Cicsöfy József e. ker. főjegyző, Kovács József polgármester, Simonfy főgondnok s mintegy 30—35 énekvezér. Mint vendégek jelen voltak K. Tóth Kálmán és Jánosy Zoltán debreczeni, Bélteky Lajos hajduszoboszlói lelkészek. A gyűlés határozatai a konventhez és egyházkerületekhez lesznek felterjesztve.

— **Az állami polgári fiúiskola jó magaviseletű, szorgalmas és kiváló előmenetelt tett tanulóinak jutalmazására** a Hajdúmegyei Takarékpénztár 40 koronát, a Szoboszlói Takarékpénztár pedig 20 koronát adományozott. Ez összegből az évfárvizsgálat alkalmával könyvjutalmak fognak kiosztani a jó tanulóknak. Midőn ez összeget nyilvánosan elismerem, egyszersmind a közművelődés érdekében tett szives adományokért hálás köszönetet mondok. Ez összegeken felül kiosztásra kerülnek még a következő ösztöndíjak:

1. Hajduszoboszló város milleniumi alapítványának 25 K. kamata.

2. Pinréné — Sári Zsuzsanna alapítványnak 5 K kamata.

3. Foghtüy — Posztóczky alapítványnak 50 K kamata.

Elismerés és hálás kegyelet az alapítvány tevőknek. Hajduszoboszló 1908. jun. 12. Szécsy Miklós igazgató.

— **Az elmezavar tünetei** mutatkoztak Káldy János szoboszlói városi adóügyi irnokon, ki már előzőleg 3 havi szabadságot kért a polgármestertől egészsége helyreállítása céljából. A hatóság az érdekelt szülők felkérése folytán intézkedett, hogy Káldy János Debreczenbe a közkórházba beszállíttassék. A város közönsége a legnagyobb részvétellel van a szerencsétlen ember sorsa iránt s különösen a becsületes, öreg apát, Káldy Imre anyakönyvvezetőt sajnálja a nagy csapás miatt.

— **A hajduszoboszlói áll. polg. fiúiskola** tanuló ifjai közül 40 növendék etédi Kelemen János és Bartal Alajos tanárok vezetése mellett június 5-én indult fiúmei tanulmányutjára. Budapesten egy napot időzött a kivándorló társaság, Fiumében pedig két napot. Meglátogatták Abbáziát is. Bród, Gombos, Szeged, Békéscsabán keresztül tértek haza a legjobb kondícióban jun. 10-én este.

— **Hirdermény.** Közhírré teszem az aratás közeledtével, hogy csak azon munkaadók tarthatnak igényt hatósági támogatásra, a kik az aratási szerződéseket az 1898 II t. cz. értelmében írásban kötötték meg. Nehogy tehát azok kik eddig szerződést nem kötöttek, az aratási időszak beálltával kellemetlen helyzetbe jussanak, felhívom hogy a szerződés megkötése végett alant irott hivatalába jelentkezzenek. Hajduszoboszló 1908 júni 9. G. Tóth János rendőrkapitány.

— **Alispán és polgármester.** Fekete Sándor hajduszoboszlói polgármester bejelentette Kovács Gyula alispánnak, hogy a szoboszlói városi közgyűlés nagy többségével nem bír, a gyűlések vezetésére képtelen általában a közgyűléssel szemben tehetetlen, mivel a közgyűlés nem azt határozza az árucarnok ügyében amit ő akar. Ennélfogva felkéri az alispánt, hogy jöjjön ki személyesen Szoboszlóra s a közgyűlésen elnökölve, csináljon rendet. Az alispán a város önkormányzatába s a törvényekbe ütköznek és a város polgárságára nézve lealázónak találta a polgármester előterjesztését s felhívta a polgármestert, hogy miután írásban beismerte azt, miszerint a közgyűlések vezetésére képtelen, állásáról azonnal mondjon le s a holnapi közgyűlésre törvényszerinti helyettesét nevezze meg. Ha és amennyiben a polgármester le nem mondana és a közgyűlés vezetését törvényszerű helyettesének át nem adná, ellene fegyelmi vizsgálatot indít és állásától felfüggeszti. Az alispán egyben megjegyzi, hogy a vármegyének tudomása van arról, miszerint a polgármester évek óta hadilábon áll a közgyűléssel és városi tisztikarral és azokkal folyton gorboskodik. Fekete polgármester az alispáni rendeletet, alkotmányba és törvénybe ütköznek találta és sürgőnyileg a belügyminiszterhez fordult, megkérdezvén, hogy ily körülmények között a holnapi gyűlésen elnökölhet-e? A holnapi közgyűlés iránt nagy érdeklődéssel tekint a képviselőtestület s valószínű, hogy azon a képviselők teljes számmal jelennek meg.

— **Felülfizetések.** A hajduszoboszlói áll. polg. iskola által május hó 17-én rendezett hangverseny alkalmával szívesek voltak felülfizetni: Fekete Sándor, Dr. Grósz Adolf 10—10 K, Szekerka Miklós 9 K 20 fill., Adler Farkas 3 K, Dr. Hamvai Kovács Bálint, Zakar Sándor, Adler Ferencz, Nagy Imre ref. lelkész 2—2 K, Csiha Elek 2 K 20 fill., Kalocsay Géztáv, Sáry Lajos 1 K 20 fill., Székely N. tanító 60 fill., Csiha Márton, Striss Gyula, Schmidt József, Fazekas Sándor 40—40 fill., Balla G. Körner Géza Körner Béla, Ludány Géza, Baksay György 20—20 fill. A felülfizetésekért hálás köszönetét nyilvánítja az Igazgatóság.

— **A városi képviselők választása** június 21-én fog lezajlani Szoboszlón. Választási elnök Körner Béla, ki választásvezetőül a következőket rendelte ki: az I. tizedbe Dr. Grósz Adolfot, helyettesül Soós Mihályt, a II. tizedbe Csiha Mártont, helyettesül Horog Sámuel, a III. tizedbe Márton Jánost, helyettesül K. Kovács Józsefet, a IV. tizedbe Oláh Miklóst, helyettesül F. Tóth Lajost, az V. tizedbe dr. Hamvai Kovács Bálintot, helyettesül Csánády Istvánt, a VI. tizedbe Fehér Gábort, helyettesül Somogyi Gyulát, a VII. tizedbe Pénztáros Istvánt, helyettesül id. Czeglédy Lajost. Összesen 40 képviselő kerül választás alá. A választás iránt az eddigi jelek után kevés érdeklődés nyilvánul.

— **Az iparos tanonc-iskola** szorgalmas, jó magaviseletű és kiválóbb előmeneteli tanulóinak jutalmazására a Vá-

rosi tanács 40 koronát, Fekete Sándor polgármester 10 koronát, a H. Szoboszlói takarékpénztár 10 koronát, a Hajdumegyei takarékpénztár pedig 20 koronát ajánlódokozott. — Ez összegből részint könyv, — részint szerszámjuttalmak fognak az évről-évre vizsgálat alkalmával kiosztatni a jó és szorgalmas tanoncoknak. Midőn ez összeget nyilvánosan elismerem, egyszersmind hálás köszönetet mondok a köznevelődés érdekében tett szíves adományokért. Szécsy Miklós igazgató.

— **P.-Ladány községben.** egy segédjegyzői egy iktatói és egy végrehajtói állás jött üresedésbe mely állásokra a pályázat meghirdetett, a pályázati kérvények f. évi június hó 30-ig benyújtandók 1.) a segédjegyző javadalmá évi 1000 kor. mely nyugdíj jogosultsággal van egybe kötve 2.) az iktató évi javodalmazása 800 kor. és 200 korona lakbér. 3.) a végrehajtó javadalmá évi 700 korona.

— **Ingtalan és Földhitel forgalmi intézet** Groszmann és Mandel bankirodája Debreczen Hunyady-u. 17. sz. Interurbán és megyei telefon 76. sz. Elvállal legolcsóbban törlesztéses és másféle kölcsönök kieszközölését földbirtokokra és házakra, valamint azok vételétől a kölcsönt előre megszerzi. Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar felvenni, forduljon bizalommal az ingatlan és földhitel forgalmi intézethez, tulajdonosok Groszmann és Mandel Debreczen, Hunyady-u. 17. sz. Alapítva 1895. évben.

— **A hajduszoboszlói Önk. Tüzoltó Testület** által évenként rendezni szokott Pünkösztől bál az idén is fényesen sikerült. A bál két napi bevétele 1038 korona. Kiadás 325 korona 83 fillér. Tiszta jövedelem 712 korona 17 fillér. Felülfizettek: Adler Farkas 4 K, Fazekas Sándor 2 K, Márton József 2 K, Fisch Albert 60 fillért, kiknek a parancsnokság ezúton mond köszönetet.

— **Beszámoló.** A róm. kath. iskolások majálisára szívesek voltak adakozni: Caszner Károly 4, Sztrapkovits István 3, Gsirmaz József 1, Radácsi István 2, Csicsári György 1, Kalocsay Gusztáv 5, Kovács Kálmán 1, Barbócz Zsigmond 3, Griga Timót 1, Alexy Sándorné 1, Striss Sándorné 4, Szakáts Sándor 1, Heteyné 3, Körner Béláné 4, Dr. Molnár Gyuláné 2, Sággy Ferencz 2, Adler Ferenczné 1, Adler Farkas 2, Dr. Simon József 2, Fischer József 3, Körner Géza 2, Nábráczky Istvánné 4, Benkő János 1, Dr. H. Kovács Bálint 5, Ludány Géza 5, Baksay György 2, Szeremley Zsiga 1, Áron Lajos 1, Holladay Pál 1, Stevkovits Rezső 1, Dr. Kiss Sándor 2, G. Tóth János 2, Dr. Grósz Adolf 2, Kovács Emil 1, Gerstner Miksa 1, Veréb Mihály 2, Frida György 2, Gulyás Böske 1, Fekete László 2, korona, Szarka József 30, x. y. 40, N. N. 20, xx. 40, xxx. 20 fillér. — Fogadják e nemes szívű gyermekbarátok s a tanügy lelkes pártfogói a róm. kath. iskolaszék hálás köszönetét.

— **A nyaralás nem minden.** Aki csak teheti a nyári melegek beáltával menekül a poros füstös városból. Valóságos

népvándorlás indul meg a fürdők és nyaralóhelyek felé. A beteg ember is helyesen teszi, ha nyaral, de a fő mégis csak az, hogy olyan gyógyzóhelyen legyen része, amely őt bajától megszabadítja. Erre vonatkozólag rendkívül hasznos és érdekes utmutatás foglaltatik az „Értekezés a Villamos Gyógyomóról” című könyvben, amelyet a világhírű Elektro Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet (Budapest, Károly-kürt 2. félemelet 50. sz.) adott ki és mindenkinek, külön férfiak és külön nők részére ingyen és bérmentve zárt borítékban készséggel megküldi. Hozassa meg mindenki ezen érdekes könyvet.

— **A helybeli gazd. ism. iskolai növendékek évről-évre vizsgálja** f. hó 18-án csütörtökön fog a következő sorrendben megtartani: d. e. 8-9 I leány, 9-10 II-ik leány, 10-11 I-ső fiu, 11-12 II-ik fiu osztálynak a közismereti tárgyakból a gazd. ism. iskolai tanteremben. Délután 3-4 ig a leányoknak, 4-5 ig a fiuknak a gyakorlati részből a telepen. Ugy a szülőket, mint az érdeklődőket szívesen látja az iskola vezetősége.

— **Vizbe fuladt.** Csizsár János hajduszoboszlói illetőségű 24 éves napszámos a törökszentmiklósi előjáróság távirata szerint ott vízbe fuladt és meghalt.

— **Felvétel javító intézetbe.** Farkas Irén szoboszlói illetőségű 13 éves gyermek az igazságügyminiszter leérkezett rendelete folytán a rákospalotai királyi javító intézetbe mint ingyenes növendék a rendőrség ajánlatára felvétel.

— **Elítélt rendőrbiztos.** Tóth Mihály hajduszoboszlói rendőrbiztos több rendbeli feljelentés folytán a vármegyei közigazgatási bizottság által a vizsgálat megejtésével s az elsőfoku ítélet meghozatalával megbízott Fekete Sándor polgármester hivatalvesztésre ítélte. Tóth Mihály az ítélet ellen fellebbezést jelentett be a vármegyei közigazgatási bizottság fegyelmi bíróságához.

— **Uj idők.** Az összes fürdők és nyaralóhelyek olvasótermében, szalonjában megtalálni Herczeg Ferencz hetilapját, az Uj idők. A nyári szezonban is bő, gazdag, előkelő tartalommal keresi fel állandó közönségét, a magyar uri társadalmat. A szerkesztő Herczeg Ferencz mellett a magyar írók színe-java ir ide regényt, novellát, cikket, verset, tanulmányokat. Gárdonyi, Bródy, Ambrus, Szomaházy, Lovik, Lyka Károly, Heltai, Farkas Pál, Endrődi, Szabolcska, és mások a dolgozó társai. Különös közkeletűségű alakja Horkayné, ez az elmé gentryasszony, aki hosszabb szünet után most ismét megjelent, s majd minden héten közreadja párbeszédeit. Egyszer a parkklubban, másszor a cukrászoltban történnek ezek a megjegyzések, amelyek a közélet, a társadalom eseményeit veszik ugyancsak csipős, szókimondó, de mindig finom hangú kritika alá. Aktuális dolgokat karrikíroznak a lap fejléczrajzai, amelyek ötletességük, humoruk révén hamarosan mindentűt kedvelté tették szerzőjüket Mühlbeck Károlyt. Az új idők előfizetési ára negyedévenként 4 kor. Kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy ut 10. szám. Az új évfolyam július 1-én kezdődik.

— **A „Gazdasági Bank Hajduszoboszlón Részvénytársaság”** értesíti a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy terményre előleget igen olcsó kamattal mellett szívesen nyújt, ha ebbeli szándékkal az intézet vezetőjéhez fordulnak. Egyben arról is értesíti a pénztkereső feleket, hogy a pénzüszonyok annyira javultak, miszerint kölcsönöket bőven és a lehető legolcsóbb kamattal mellett szolgáltat.

Közgazdaság.

Uj személydijszabás. Az oravicza-németbogsán-tesiczabányai h. é. v. vonalán, a megnyitás napjától zónarendszerű személy- és podgyász dijszabás lép életbe.

Ezen dijszabás a magyar királyi államvasutak dijszabás elárúsító irodájában (Budapest, VI. Csengery-utca 33.) 20 fillérért kapható.

Menetrend módosítás. F. év június 15-től kezdve a debreczen-tiszalöki vonalon közlekedő és jelenleg Hajdunánásról kiinduló 4409. sz. motorosvonat, mint személyvonat már Tiszalökről kiindulól fog közlekedni, az eddig csak Hajdunánásig közlekedő 4410. sz. vonat forgalma pedig mint személyvonat Büdszentmihályig fog kiterjesztetni, míg a jelenleg Tiszalöktől-Büdszentmihályig közlekedő 4411. sz. személyvonat megszüntetettik.

Az új 4409. sz. személyvonat Tiszalökről este 7 óra 45 pkor fog indulni és Debreczenbe ugyint jelenleg, éjjel 10 óra 13 pkor fog érkezni.

Az ellenirányban a 4410. sz. személyvonat Debreczenből, ugyint jelenleg, vagyis, este 6 óra 50 pkor fog indulni és Büdszentmihályra este 9 óra 14 pkor fog érkezni.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetések nyújtanak felvilágosítást.

Magyar királyi államvasutak.

a. d. 91406—908 szám.

„A.”

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága a folyó 1908 évben szükséges vasnemű anyagok szállításának biztosítását óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb folyó évi július hó 25-én déli 12 óráig betérjesztendők, a bánatpénz pedig folyó évi július hó 24-én déli 12 óráig beküldendő.

A pályázatra vonatkozó részletezett feltételek, valamint a szükséges mennyiségeket feltüntető kimu-

tatások, ugyintén a különleges szállítási feltételek és rajzok a magyar királyi államvasutak anyag — és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy 73) megtekinthetők.

Budapest, 1908. június hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Miskolcz.

16331—908 számhoz.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége a Miskolcz rend. p. udvar előállítandó 600 m³ tartányu Intze féle viztorony létesítése céljából szükséges építési munkákra nyilvános versenyárgyalást hirdet.

Az ajánlati költségvetés, pályázati feltételek, az ajánlati minta és a szerződés tervezete a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségének építési és pályafentartási osztályában (Szemere utca 29 sz. I. emelet) 3 azaz három korona lefizetése mellett megszerezhetők, a hol egyszersmind a tervek is megtekinthetők. Csak a szabályszerűen kiállított pecséttel lezárt és sértetlen borítékban elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

A jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1908 évi június hó 20-án déli 12 óráig alulirott üzletvezetőség titkárságánál (Szemere utca 29 sz. I. emelet) nyújthatók be, ahol és amikor a versenyárgyalás meg fog tartatni, illetve az ajánlatok fel fognak bontatni. — A versenyárgyaláson az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, összefűzve, lepecsételve és a borítékban következő felirattal kell benyújtani:

Ajánlat a Miskolcz rend. p. udvaron előállítandó Intze féle viztorony építési munkáira.

Csakis a költségvetésben foglalt összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1908 évi június hó 19-én déli 12 óráig 1200 korona

azaz ezerkétszáz korona bánatpénzt kell a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, a hirdetés számára való hivatkozással akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban letenni. — Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett 14 napnál nem régebb árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladó értékben fogadhatnak el. — Készpénz után

kamat nem fizettetik: a készpénz azonban megfelelő értékű biztosítékképes értékpapírokkal bármikor be-cserélhető.

Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzüil nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Ugy az ajánlatban, mint a költségvetésben előforduló végösszegek számmal és betűvel irandók ki.

Az ajánlat és mellékleteinek aláírása két tanu előttemezése mellett történjék.

Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot a magyar királyi államvasutak miskolczi üzletvezetősége magának tartja fenn.

Ajánlattevők a pályázat eredményéről, illetve ajánlatuk el, vagy el nem fogadásáról a pályázat határidejének lejárta után két hét alatt értesítettni és letett bánatpénzeik kiszolgáltatni fognak.

Miskolcz, 1908 június hó 5-én.

Az üzletvezetőség.

Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező ártól feltételek.

A DREZDAI MOTORGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
egyik legrégibb és legnagyobb
MOTORGYÁR

szállítja az
cliamart

legújabb
legújabb
legújabb
legújabb
legújabb
legújabb

Selvógáz-
Benzin-
Gáz-
Nyersolaj-
Acetylen-
Motort és lokomobiloikat

Veszerkényes és raktár: **Callert Ignác és Tsa**
Budapest, Terézváros 41. — Telefon szám: 12—91.

Kerekes Kálmán fűszerkereskedése

Hajduszoboszló, Vasut-utca, saját ház.

Ajánlja **friss czukrászsüteményeit**, különféle, előre megrendelhető **tortáit** 2 koronától 20 koronáig. Raktáron tartja az összes fűszernemű czikkeit, továbbá kis üstön főlt pálinkát, liquöröket,

valódi jamaika és brazíliai rumokat, kitűnő füstölt kolbászt, sonkát, liptai turót, izletes sajtokat és zamatos izű borait.

Bérekocsi vállalatában naponta 5—6 kocsi áll a közönség rendelkezésére.

Az üzlet melletti épületben egy kovácsműhelynek való helyiség kiadó.

Egy 2—4 polgári iskolát végzett jó családból való fiu tanulónak felvétetik.

REMEK

választék jó mosó zefirekből (férfi ingre és női bluzra), kartonokból, batisztokból.

Gyönyörű szövet-, csipke-, tüll-függönyök és storok.

Ágy- és asztalterítők, szőnyegek.

Kókusz lábtörölők.

Divatos harisnyák és zsebkendők.

PAPLANOK,

NYÁRI fűrdő-köpenyegek, fűrdő-lepedők és egyéb tavaszi és nyári cikkek.

Férfi, női és gyermek kész fehérneműk.

Menyasszonyi keengyék.

Kardos Lászlónál

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA 9. SZ.
Alapítattott 1831. Telefon 113

DONOGÁN ES SOMOSSY

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye, Szőnyeg és divatáruház.

Naponként érkeznek újdonságok minden cikkekből.

Óriási választék! Szabott árak!

Fontos! Leírásmentesség! Saját érdekében hirdessen kizárólag LEOPOLD GYULA hirdetői irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41. 200 napig hirdetéses tájékoztató!

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan: **Garvens-szivattyut**

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkeményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle **TYUKSZEMHALÁL**

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az **ERŐ SÓBORSZESZ**

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvét mellett a **KOSMOS GYŐR, BAROSS-UT.**

Csemege-konzervek BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, zselék, szörpök, gomba-, has- és fűszér-konzervek, nemes borovicskák, legkiválóbb minőségben szállít - előkelőbb fűszerek közvetítésével is

BÉLHURUT (hasmenés), gyomorégés legjobb gyógyszere a BARTA-féle fekete áfonya-gyógybör, kapható gyógyszeráraknál 5 fegyvet 5 k-ért bérmentve szállít

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Szepesmegye). - Kérjen árjegyzéket!

VÉRSEZEGÉNYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGESÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**

Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 8 kor. Kapható gyógyszertárakban.

Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Lázár-tér.

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legazollóbb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza**

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

DIGESTOL GLÜCK a leginkább értékes emésztopor

Doboz 2 kor.

Postai szállítás: **„FEHÉR GALAMB”** Gyógyszerár Budapest, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93

Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában.

Meglepő hatása! **FICHTENIN**

a legkiválóbb, szabaddisznóval készült, mely mindenképpen fegyvet a lakásban és egy, mint mindenképpen bizonyos, véde- és levetőként és egyéb hat- és védekezésben hatékony állat- károk és azot pótlás eszközei megöli.

Legnagyobb értékű villamos anyagok és árucikkek ellen- használható utasítás minden más ajtóba csatlakoztatás- a lakásban elrendel.

Vasárnaponként Magyarországi részére: **DIAMANT és VADAS**

Budapest, VII., Danjancsok-utca 28. - Telefon 21-51.

fényképészeti és festészeti műtermében **RIVOLI**

BUDAPEST, VII., RÁKÓCI-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészes kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selyemre, bársonyra, fára, elefántcsontra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sír- kövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

BOGDÁNY

szerencséje páratlan!

Vásároljunk osztály- sorsjegyet csakis **BOGDÁNY S.**

fővárosi sorsjegyiroda r.-t.-nál

BUDAPEST, KÁROLY-KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS **KÉZPASZTÁJA**

8 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20

Dr. KOVÁCS gyógyszer Budapest, Győr-utca 17.

„Tolltett-étek” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal **Beretvás - MIGRAIN-pasztillát,**

mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet.

1 doboz 1 kor. 20 fillér. - Minden gyógyszertárban és drogeriában kapható.

BERETVÁS TAMÁS KISPEST, 1922

Ingyen postai szállítás 8 doboz rendeléssel.

PÁRIS SZÁRLODA

Szállás: Simon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 28. sz.

100 szoba 8-20 K-ig kellemes, tisztálto- gató és villanyvilágítású szobák. Fürdők, csapás kádfés, ágyak. Villamos vasuti megállóhely az órási pályaudvar és halál fel.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? **Schuller Kaszinó-éttermében**

VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!

Dr. KOVÁCS J. homopátiail rendelő-iskola

1000 beteggyógyítás- szerzők műveire

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szőrművelés műhelye és szőnye- gészítés és tisztítás

Cló és legmagasabb minőségű anyagok védő részv.-társ.

Fegyverek,

Revolverek

30–50 százalékkal

olcsóbban

kaphatók nálam, mintha másutt részlet-
fizetésre vásárolna.Kérje ingyen és bérmentve leg-
újabb árjegyzékemet.Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb
sportcikkekből állandóan dús raktár.

Földesi L.

fegyver és sportcikk üzlete.

Budapest, VII. ker., Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagküld vidékre

Menyasszonyi kelengyék

bevásárlása alkalmából ajánljuk dús felszerelt raktárunkat, a legjutányosabb
szabott árakhoz.Színes brocat-selymek a legolcsóbb-
tól a legfinomabb minőségig.100–110 cm. széles fekete, virágos
és sima selymek a legfinomabb
minőségig.Fekete és színes selyemkendők a
legdivatosabb mintákban.Fekete és színes plüsch, bársony és
berlini kendők.Színes kasmir- és selyem-paplanok,
himzett ágyneműk.Kész fehérneműk, vásznak és ka-
navászkok nagy választékban.Fekete és színes divatszövetek, jó
mosó velezek és flanelok.Menyasszonyi fátyolok és koszorúk
Hajtásos és himzett elejű férfi ingek.

Szőrme boák és gallérok.

Ágyterítők és függönyök nagy vá-
lasztékban.

Szabó Lajos fiai

vászon, divat és szőnyeg-áruház

Debreczen, Rózsa-tér, Tisza-palota.

Üzletünk 1840-ben alapított.

Minden vevő

Debreczen és

környékén

Halász Nándor

órák és ékszerész

Debreczen, Piac-utca 42.

menyasszonyi és vőlegényi ékszerek, órák,
ezüstművek, stb.

rendkívüli olcsó árusításáról beszél

Halász ékszerész cég olcsó bevásárlás és csekély üzleti költsé-
gei folytán bámulatos olcsó árban bocsátja ékszerárut t v
vőinek rendelkezésére.Czimervésések, monogramok és pecsétnyomók saját műhelyemben eszk
zölhetők.